

ПРОСКОМИДИЯ (подготвителна част на Литургията; извършва се в северната ниша на олтара)

- **Приношение** - донесените от християните хляб (просфора) и вино се посвещават на Бога за претворяване в предстоящата служба.
- **Възпоменание на Кръстната жертва** – свещеникът споменава как е пострадал Христос на кръста и изрязва от просфората средната част, наречена Агнец.
- **Споменаване на имената** - свещеникът изважда малки частици от останалия хляб и ги посвещава на Божията Майка и светиите, поменава имена на живи и починали за опрощаване на греховете.

СВЕТА ЛИТУРГИЯ

1. Литургия на оглашените (готвещите се за Кръщение) – нарича се и учителна част от службата.

“Благословено е царството на Отца и Сина и Светия Дух, сега и винаги и во веки веков” – с това славословие свещеникът започва Литургията и следват определени молитви.

Малък вход – свещеникът излиза от северните двери с Евангелието*, предвождан от свещоносци, върви към притвора и се връща в посока на централните двери, спира в средата, целува Евангелието и го издига високо, покланя се и влиза в олтара, оставя Евангелието на Престола. Малкият вход с Евангелието символизира излизането на Иисус Христос на обществена проповед.

*Евангелието – в случая означава богослужебна книга с избрани текстове от четирите евангелия.

Трисветата песен - народът прославя Троицния Бог, пеейки:
“Свети Боже, свети Крепки, свети Безсмъртни, помилуй нас”.

Свещеникът призовава с думите: „Вонмем!“ (Да внимаваме) и „Премудрост!“, за да устремят всички ума си към онова, което ще се чете и ще разкрие Божествената премъдрост. Следват: **Апостолско четиво** – откъс от посланията на апостолите; **Евангелско четиво** – откъс от Евангелието (по това време всички са прави и не бива да има движение и разговори).

2. Литургия на верните (кръстените християни) – в тази част на службата се извършва Тайнството Свето Причастие. Свещеникът гласно приканва оглашените да излязат. В олтара той тихо се моли на Господа да очисти от всяка сквернота християните, за да приемат достойно Светото Причастие. **Херувимската песен**, която се пее с бавна мелодия от певците, е важно песнопение, свързано с Великия вход.

Велик вход – свещеникът отива при проскомидията, взема Светите Дарове, издига ги високо и излиза от северните врати, съпровождан от свещи и тамян, и гласно моли Бога да помене в Царството Си народа, светската и духовната власт, живи и покойни и всички православни християни. При преминаването на свещеника, вярващите се покланят с благоговение. Великият вход изобразява кръстния ход на Господа и погребението Му.

Символът на вярата обикновено се казва високо от народа, за да утвърди правилното изповядване на вярата.

Евхаристиен канон – така се означава най-важната част на Светата Литургия, наричана още и Евхаристия (от гр. благодарение). Свещеникът призовава народа с благоговение да стои и да се моли, докато се извършват най-важните свещенодействия. Следват благодарствени молитви към Господа и поклони.

Призоваване на Светия Дух – в този най-свещен момент свещенослужителят се моли от дълбините на душата си, Светият Дух да претвори хляба и виното в Тяло и Кръв Христови. В това време народът пее умиротелно „Тебе поем ...“ (На Тебе поем). След извършване на Тайнството, свещеникът благодари коленопреклонно.

Следва Богородичното величание „Достойно ест“, просителни молитви, „Отче наш“.

Причастяване на свещенослужителите и народа – отначало се причастяват свещенослужителите в олтара. След възгласа на свещеника: „Со страхом Божиим, верую и любовию приступите!“ (Със страх Божий, вяра и любов пристъпете), ония от християните, които са се приготвили, с благоговение вземат Свето Причастие. След причастяването, верните се молят да запазят благодатта и освещението на Светия Дух.

Отпуст – свещеникът приканва богомолците да излязат смирено, чете молитва пред олтара и народът трикратно пее: „Буди имя Господне благословенно отныне и до века!“ (Да бъде благословено името Господне, отсега и довека!). С това Литургията завършва.